

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre Jesus! Låt oss se vår rätta plats inför dig och hur du vill att vi ska tjäna dig, men låt oss framför allt se dig och din kärlek till oss. Amen.

Predikotext: Mark 10:35–45 (läs: 32–45)

35 Då kom Jakob och Johannes, Sebedeus söner, fram till Jesus och sade: "Mästare, vi vill att du ger oss vad vi ber dig om." 36 Han sade till dem: "Vad vill ni att jag ska göra för er?" 37 De svarade: "Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene på din högra sida och den andre på din vänstra."

38 Jesus sade till dem: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag dricker? Eller döpas med det dop som jag döps med?" 39 De svarade: "Det kan vi." Jesus sade till dem: "Ni ska få dricka den bägare som jag dricker och döpas med det dop som jag döps med. 40 Men platserna på min högra och min vänstra sida är det inte min sak att ge bort. De ska ges åt dem som de är beredda för."

41 När de tio andra fick höra det, blev de upprörda över Jakob och Johannes. 42 Då kallade Jesus till sig dem och sade: "Ni vet att de som anses vara folkens ledare betar sig som herrar över dem och att deras stormän härskar över dem. 43 Men så är det inte hos er. Nej, den som vill vara störst bland er ska vara de andras tjänare, 44 och den som vill vara främst bland er ska vara allas slav. 45 Människosonen har inte kommit för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Fastlagssöndagens tema: Guds kärleks offerväg.

Vad är det som gör att de flesta människor söker till bättre betalt arbete och vill avancera i sin karriärstege? I dagens text ser vi en av orsakerna: Det är en drift som finns i varje människa. Den kallas självhävdelse. Det kan också kallas ärelystnad. Om man vill säga det finare är det ambition.

I dagens predikan ska vi se att Guds kärleks offerväg är precis motsatsen till att sträva efter att komma högre. Den beskriver glädjen i att ha en tjänaruppgift, att stå under dem som bär bördor och har det svårt, och lyfta och bära dem. Tjänarsinnet är precis raka motsatsen till ärelystnad. Vi ska se hur Gud visar sin kärlek i Kristi tjänaruppdrag, och sen avslutar vi med att se hur han önskar se det här sinnet i sina lärjungar.

Ärelystnad och tjänarsinne är varandras motsatser

Två av Jesu lärjungar framstår i dagens text som representanter för människans ärelystnad. Vi ska lägga märke till sammanhanget där texten står. Strax innan har Jesus talat om sitt lidande. Det händer när de är på väg till Jerusalem, och de var fyllda av bävan. De var rädda. Då berättar Jesus (Mark 10:33–34):

Människosonen kommer att överlämnas till överstepräster och de skriftlärda. De ska döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna, som ska håna honom och spotta på honom, gissla och döda honom. Men efter tre dagar kommer han att uppstå.

Evangelisterna berättar om tre tillfällen när Jesus berättar om sitt lidande, sin död och sin uppståndelse. Första gången (Mark 8:31) är i trakten av Cesarea Filippi, där Petrus avger sin stora bekännelse: "Du är Messias." Strax efteråt försöker Petrus tillrättvisa honom. Han ser inte att det är Guds väg att Jesus ska lida och dö.

Andra gången tar Jesus upp ämnet i samband med att han går omkring i Galileen och driver ut onda andar (Mark 9:31). Också då berättar Markus att lärjungarna direkt efteråt diskuterar vem av dem som var den störste. Också då visar Jesus på det rätta tjänarsinnet, men han tar ett annat exempel också: han ställer ett litet barn framför dem.

Markus säger uttryckligen att lärjungarna inte förstod vad han menade. Och hur skulle man förstå det att ett litet barn skulle kunna vara ett föredöme i att vara störst?

Och sedan har vi den tredje gången när Jesus med sina lärjungar är på väg till den sista påsken, det som vår text talar om. Har lärjungarna förstått någonting? Precis efter att Jesus berättat om sin död och uppståndelse kommer Jakob och Johannes fram. Då, säger Markus, just då. Då vill de göra anspråk på de förnämsta platserna när Jesus kommer i sin härlighet. Så lite har de förstått. Och vi ser ju också av berättelserna om uppståndelsen att de inte hade fattat något. De var helt inriktade på att deras Messias skulle bli en kung i makt och ära. Och de ville sola sig i hans glans.

Också Jesu lärjungar hade den onda naturen, som inte kan ta emot det som kommer från Gud om inte Gud själv uppenbarar det genom sin Ande. Och den stunden hade inte kommit än. Den skulle komma först några veckor senare, på pingsten.

Vi kan inte kan fatta sanningen utan Anden. Vi kan inte fatta sanningen om oss själva, hur förvänt vårt sinne är, både i förhållande till Gud och i förhållande till våra medmänniskor. Gud måste uppenbara det för oss genom sin lag.

Jesus ställer frågor till sina lärjungar:

*Kan ni dricka den bägare som jag dricker?
Eller döpas med det dop som jag döps
med?*

Vad menar han? Att dricka bägaren är ett uttryck för Guds vredes dom. Jesaja säger (Jes 51:17):

*Vakna upp, vakna upp, stå upp Jerusalem,
du som av Herrens hand har fått att dricka
hans vredes bägare, du som har tömt be-
rusningens bägare till sista droppen.*

Och vi läser i Jer 25:15:

*Tag denna bägare med vredesvin ur min
hand och låt alla de hednafolk som jag
sänder dig till, dricka av den.*

Och så följer domsord över Guds fiender, som ska dricka ur bägaren så att de blir druckna och spyr och faller omkull, på grund av det svärd som Gud ska sända. Också i Uppenbarelseboken används bägaren med Guds vredesvin som en bild för domen.

Låt oss nu, som en utvikning, konstatera att världen omkring oss uppvisar tydliga tecken på att Guds vredesbägare börjar vara fylld, precis som det var på profeternas tid, strax före Jerusalems undergång. De allra senaste dagarna har vi upprörts över att tre män, som alla har namn på fem bokstäver, driver sin egen makt och struntar i att ett folk kämpar för sin frihet och blod utgjuts i stora floder. Är det så att de utför en del av Guds plan att straffa den västliga världen, som skulle vara ideal-samhället med demokrati och frihet, men som i stället har vältrat sig i orättfärdighet och som hyllar den öppna ogudaktigheten som ett ideal, tvärtemot Guds bud? Hur länge ska Gud ha tålamod med allt detta?

Låt oss återvända till lärjungarna och Jesus.

När Jesus bad i sin ångest i Getsemane bad han att hans Far skulle ta ifrån honom vredesbägaren. Han hade nämligen tagit på sig att bära människornas synder, och därmed all den vrede som den väcker inför Guds helighet.

Lärjungarnas högmod och ärelystnad var synder som de måste straffas för, även om Jesus bar deras synder inför Gud. Men det blir följer av synden. Dessa två lärjungar kom att bli utsatta för oerhörda lidanden. Den ena av dem var den förste av de tolv som mötte martyrdöden. De skulle möta vreden och dricka vredesbägaren.

Samma sak gäller att döpas med Jesu dop. Lärjungarna är kaxiga: "Det kan vi."

Det påminner om kaxigheten hos Israels barn när de stod vid Sinai och hörde Gud tala. De lovade: "Allt vad Gud har talat vill vi göra." Hur gick det sen? Det vet vi.

Vi vet också hur det gick med lärjungarna när Jesus fängslades. De flydde. De övergav honom. Alla. Var fanns då deras kaxighet? "Det kan vi", hade de påstått.

Allt det här skulle göra lärjungarna ödmjuka. De skulle inse att de var hopplösa. I sig själva hade de bara synd. De ville, men de saknade förmåga. Deras förmåga måste komma någon annanstans ifrån än från dem själva. Det här kunde de inte förstå av sig själva.

Kristi tjänaruppdrag

Människosonen har inte kommit för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.

Jesus var utan synd. Han hade inga behov att hävda sig själv. Han sprang inte undan och gömde sig när fienderna kom. Han utlämnade sig själv i döden. Om han hade varit en syndare som vi skulle han inte ha kunnat vara vår Frälsare. Han hade kommit för att tjäna, ja för att ge sitt liv. För vem? För *många*.

Det här är ett ovanligt uttryckssätt i vårt språk, men inte i de semitiska språken. För att förstå det behöver vi en förklaring. Det kan vi få i Jes 53:12:

Därför ska jag ge honom de många som hans del, och de starka ska han få som byte, eftersom han utgav sitt liv i döden och blev räknad bland förbrytare, han som bar de mångas synd och gick in i överträdarnas ställe.

”De många” är ett hebreiskt uttryck som talar om alla människor. Det är ju inte bara många som är överträdare. Alla människor är det. Jesus utgavs inte för en del människor, utan för alla. Alla människor har fått Jesu ställföreträdande lidande och död till del. Han bar allas synd. Hans härliga tron var korset.

Han bar också rövarnas synd, de som fick hedersplatser på Jesu vänstra och högra sida när han blev upphöjd.

Det här är nog ännu svårare att fatta än att vi inte duger att göra anspråk på de främsta platserna. Det är en dårskap för förnuftet. Att Gud själv blir människa, att han går omkring bland människor helt utan synd, men att han trots det tar på sig all världens ondska och bär Guds vrede, tömmer vredesbägaren i botten, det går över allt förstånd.

Men han gjorde det av sin kärlek till oss. Den väg han gick var kärlekens offerväg. Den såg ingenting hos oss. Guds kärlek började inte med att han såg hur älskvärda vi var. Vi var inte alls älskvärda. Han borde ha förskjutit oss om hans rättvisa och helighet hade fått råda ensamma. Men nu rådde de inte över hans kärlek. Därför gick Jesus offervägen till korset. Nu börjar vi följa honom på den vägen.

Jesu föredöme

I dag är vi ännu i förfastan, vi står på tröskeln till hans lidande. I dag möter vi människor som behöver fostras att följa Jesus på hans väg mot korset. I vår text finns också anvisningar för oss. De utgår inte från att vi är helt värdelösa, utan han ser oss i sin kärlek som redskap som han vill forma, så som han behövde forma sina egna lärjungar som inte förstod sig på honom. Jesus ger sina lärjungar, och också oss, kärleksfulla förmaningar.

Den som vill vara störst bland er ska vara de andras tjänare, och den som vill vara främst bland er ska vara allas slav.

Det här motiveras med att han själv inte kom för att bli betjänad, utan för att ge sitt liv. Det säger oss vad som är kraften till att leva i ett rätt tjänarsinne. Av oss själva har vi en förvrängd inställning till vår tjänst. Jesus kan lära oss det rätta sinnet. Det behövs en ny födelse för det. Vi måste vändas 180°. Från att ha sett på oss själva, och på allt omkring oss utifrån oss, måste vi vändas om att se på Jesus och betrakta allt omkring oss i ljuset av hans verk för oss.

Då ser vi att det största uppdraget vi kan få är att gå djupt ner i tjänandet – att ställa oss under andra för att hjälpa och rentav bära dem i kärlek. För det var ju inte bara för oss som Jesus led och dog. Han led och dog för många, dvs för alla, och det är vår uppgift att betjäna våra medmänniskor på ett sådant sätt att de också får del av denna stora sanning.

Vår uppgift är att upphöja Jesus inför människorna så att de får del av den upphöjelse som han uttrycker i en av sina liknelser: att han går ner till den ödmjuka bordsgästen och bjuder honom att stiga fram, att komma in till himlens bröllopsmåltid.

Därför ska vi akta oss för att tränga oss fram och göra oss stora inför våra medmänniskor. Vi svänger i stället på allt. I stället för att försöka räkna ut hur vi kan få de bästa platserna med den största lönen och den största uppskattningen frågar vi vad vi ska göra för att vår Herre och Mästare ska äras mest och hur vår nästa ska få största möjliga framgång.

Tänk så annorlunda det här är i vår tid med all strävan efter självförverkligande, och med alla sociala medier där man vill visa på hur flitig och duktig man är på allt sätt och där man vill visa upp sig själv i den ena selfien efter den andra. Och ändå står det så tydligt, att det är Guds vilja att det ska vara precis tvärtom! Det är inte vi som ska upphöjas. Det är Jesus. Därför ber vi:

*Jag behöver dig, o Jesus!
Led mig efter ditt behag,
ge mig mer av Andens fullhet
mer och mer för varje dag!
Låt den goda nådens Ande
mer och mer få lära mig
vad jag är utav naturen,
men ock vad jag är i dig!*

Amen.